

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Heilige
DrievuldigheidscollegeEerstegraadschool te LEUVEN**

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 126094
Instelling Heilige DrievuldigheidscollegeEerstegraadschool
Directeur Daniël CARON
Adres Oude Markt 28 - 3000 LEUVEN
Telefoon 016-22.27.92
Fax 016-20.23.89
E-mail frank.baeyens@hdc.ksleuven.be
Website <http://www.heilige-drievuldigheidscollege.be/>

Bestuur van de instelling VZW Leuvense Katholieke Scholen Dijle
Adres Janseniusstraat 2 - 3000 LEUVEN

Scholengemeenschap SGKSO Leuven
Adres Janseniusstraat 2 - 3000 LEUVEN

CLB Vrij CLB Leuven
Adres Karel van Lotharingenstraat 5 - 3000 LEUVEN

Dagen van het opvolgingsbezoek 24-10-2014
Einddatum van het opvolgingsbezoek 24-10-2014
Datum bespreking verslag met de instelling 24-10-2014

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Johanna COEMAN

Teamleden Hilde DE RIJBEL, Henk FORIERS, Roger VAN DEN BORRE, Trui
VAN RIE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN).....	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Geschiedenis in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2009/037).....	4
3.2 Nederlands in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/016).....	6
3.3 Wiskunde in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2009/7841/003)	7
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG	8

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 10-10-2011 tot 14-10-2011 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 01-09-2014 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	geschiedenis, Nederlands, wiskunde	
Graad 1 Latijn	geschiedenis, Nederlands, wiskunde	
Graad 1 Moderne wetenschappen	geschiedenis, Nederlands, wiskunde	

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Geschiedenis in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2009/037)

Voldoet

De tekorten in de leerplanrealisatie werden in voldoende mate weggewerkt. Het onderwijsaanbod en de evaluatie zijn voor de meeste studierichtingen voldoende gericht op het leerplan en de leerplandoelen.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Een graadoverstijgende vakgroepwerking werd opgezet en die heeft heel wat inspanningen geleverd om de tekorten die tijdens de doorlichting van 2011 waren vastgesteld, weg te werken. Het merendeel van de vakleraren is overtuigd van de verplichting om eindterm- en leerplangericht te werken. Enkel leraarafhankelijk onderschrijft men dit niet waardoor er in bepaalde leerjaren en studierichtingen hiaten in de leerplanrealisatie blijven. Deze opgebouwde tekorten worden zo veel als mogelijk door collega's weggewerkt, maar dit gebeurt niet voor alle leerlingen. Aan dat met uitzondering van één leraar, de vakgroep overtuigd is van de verplichting om eindterm- en leerplangericht te werken. De daardoor opgebouwde tekorten in de leerplanrealisatie worden in een aantal leerjaren en studierichtingen wel door collega's weggewerkt, maar dit gebeurt niet voor alle leerlingen. De inspanningen van de vakgroep worden daardoor in belangrijke mate gehypothekeerd, maar de meerderheid van de leerlingen beheerst uiteindelijk de meeste leerplandoelstellingen.

Er werd een sjabloon ontwikkeld dat door de leerlingen wordt ingevuld en dat dient als houvast voor het situeren van de leerinhouden binnen de brede context van het historisch referentiekader. In de derde graad is de toepassing evenwel weinig expliciet aantoonbaar. Het begrippenkader wordt, mede door het ontwikkelen van verticale leerlijnen, zorgvuldiger opgebouwd en toegepast. Vooral in de eerste en de tweede graad is er in voldoende mate aandacht voor continuïteit en verandering, voor de wisselwerking tussen de verschillende maatschappelijke domeinen en voor parallellen tussen de verschillende culturen. Tijdens de lessen wordt in de eerste en de tweede graad in voldoende mate aandacht besteed aan het beoefenen en het evalueren van de historische vaardigheden. De leerlingen krijgen daartoe individuele of groepsopdrachten. In de derde graad werken de leerlingen een actuele historische probleemstelling uit waarbij verschillende onderzoeksmethodes aan bod komen.

De onderzoekende en kritische houding is zeker positief en ook de opdracht is aantrekkelijk en herkenbaar voor de leerlingen. Toch dient opgemerkt te worden dat hierbij veeleer de historische attitude dan het op het vereiste niveau beoefenen van de historische vaardigheden wordt gerealiseerd. Ook het toepassen van de historische methode bij kaartenstudie kan vooral in de derde graad nog meer aandacht krijgen.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

In de meeste lesgroepen van de drie graden is de evaluatie voldoende transparant en valide. Taken, toetsen en examens tonen dat de verhouding tussen kennis, inzicht en vaardigheden in de eerste graad en de meeste studierichtingen van de tweede graad in voldoende mate bewaakt wordt. De toetsen zijn steeds verzorgd opgesteld. De verwachtingen van de leraar worden duidelijk verwoord. De vraagstelling sluit voldoende aan bij de eindtermen en de beoordeling gebeurt correct. In enkele gevallen is de beoordeling van taken weinig transparant, zelfs willekeurig. In de derde graad zijn er nog een aantal tekorten in de evaluatie. In het algemeen overheersen reproductie en kennisgerichte bevraging nog te veel in de punten van het dagelijks werk. Uit documenten blijkt dat toepassing en inzicht op basis van niet eerder bestudeerde (niet geziene) bronnen weinig in het evaluatieproces aan bod komen. Ook de uitdaging om zelfstandig op zoek te gaan naar een verband tussen de ingestudeerde leerinhouden en nieuwe toepassingen ervan wordt minimaal in de evaluatie meegenomen. De beoordeling van de vaardigheden is overwegend –en in bepaalde klassen uitsluitend- gebaseerd op de onderzoeksopdracht van de leerlingen. Hiertoe werden beoordelingscriteria uitgeschreven. Uit de controle blijkt dat, leraargebonden, de formulering van de onderzoeksopdracht niet beantwoordt aan hierbij beoogde leerplandoelstellingen, en dat de evaluatie niet transparant is. Bij de andere collega's is de opdracht wel gericht op het realiseren van de beoogde doelstellingen en is de evaluatie van het persoonlijk werk voldoende valide en transparant. De schriftelijke examens, die binnen de derde graad grotendeels gelijkgericht opgesteld werden, tonen een voldoende evenwichtige aandacht voor de verschillende beheersingsniveaus van kennis, inzicht en vaardigheden. De vraagstelling bij de mondelinge examens is zeer open, maar toch wordt ook naar de beoefening van historische vaardigheden gepeild.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

In de eerste en overwegend in de tweede graad is de aandacht voor de begeleiding van het leerproces, dat in voldoende mate afgestemd is op de leerplandoelstellingen, duidelijk toegenomen. Leerlingen worden op de hoogte gebracht van de verwachtingen bij taken, toetsen en examens. Uit de documenten blijkt dat heel wat gedifferentieerde werkvormen binnen de lessen worden gebruikt en dat er aandacht is voor leren leren. Ook het gericht gebruik van de elektronische leeromgeving ondersteunt de leerlingen hierbij. In de derde graad gaat de vakgroep er nog teveel van uit dat leerlingen de al eerder verworven competentie rond het inzicht in het historisch referentiekader in voldoende mate zelfstandig kunnen toepassen. Er wordt dan ook hooguit mondeling naar gerefereerd. Documenten tonen dat het gezamenlijk beoefenen, het becommentariëren en het bijsturen van de historisch kritische methode veeleer zelden aan bod komt. Het historisch exposé is nog overwegend de gebruikte didactische werkvorm. Het elektronisch leerplatform wordt ingezet als opslagplaats voor de leerinhoudelijke presentaties. Bij taken en toetsen wordt heel weinig over het leerproces gerapporteerd. De soms zeer slordige leerlingennotities getuigen niet van voldoende aandacht voor de toepassing van de vakoverschrijdende eindtermen leren leren.

Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i>	De vakgroep heeft na de vorige doorlichting een beroep gedaan op de ondersteuning van de pedagogische begeleiding. Een verbeteringstraject werd opgesteld waarbij de opmerkingen van het doorlichtingsverslag systematisch werden aangepakt. De meeste leden hebben de gemaakte afspraken ook ter harte genomen en in voldoende mate geïmplementeerd in hun onderwijsproces. De vakgroep is overtuigd dat de geleverde inspanningen die hun weerslag vonden in de eerste en de tweede graad, ook verder toegepast zullen worden in de derde graad. De grote verantwoordelijkheid hiervoor ligt evenwel bij de vakcoördinator.
--	---

3.2 Nederlands in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/016)

Voldoet

De tekorten vastgesteld bij de doorlichting zijn weggewerkt. De realisatie en de leerlingenevaluatie beantwoorden in voldoende mate aan de eindtermen en leerplandoelstellingen. De school voldoet aan de minimale materiële leerplanvereisten.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid Evenwicht Beheersingsniveau Samenhang</i>	De verscheidene leerplancomponenten komen geproportioneerd aan bod. De ontwikkeling van de receptieve en productieve vaardigheden, vakgebonden attitudes en strategieën krijgt voldoende aandacht. De realisatie is gesitueerd op de te verwachten verwerkings- en beheersingsniveaus. De vakgroep volgt gelijkgericht de integratieprincipes van het leerplan.
Uitrusting <i>ICT Inzet uitrusting Leermiddelen</i>	De school voldoet aan de minimale materiële leerplanvereisten. Er zijn voldoende uitwijkmogelijkheden zoals het openleercentrum en het leefsleutellokaal om de leerlingen tijdens de lessen te laten gebruikmaken van ICT.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht Volledigheid Beheersingsniveau Transparantie</i>	De leerlingenevaluatie is voldoende valide en representatief. In de toetsing wordt expliciet teruggekoppeld naar de leerplandoelstellingen. Algemeen is de vraagstelling voldoende uitdagend en de beoordeling voldoende transparant. De aandacht voor de procesevaluatie is gegroeid, waarbij gebruikgemaakt wordt van evaluatiefiches.
Leerbegeleiding <i>Preventief Curatief</i>	De grotere afstemming van de les- en evaluatiepraktijk op het leerplan brengt mee dat de aandacht voor het leerproces sterk is toegenomen. Vormen van zelfevaluatie verhogen de actieve betrokkenheid en het reflecterend vermogen van de leerlingen. Het gebruik van taalportfolio's, werkbundels, werkschema's en de OVUR-procedure, zowel in de realisatie als in de evaluatie, bevordert de ontwikkeling van de competenties en vergroot de leerwinst. De vakgroep neemt zowel preventieve als curatieve maatregelen. In de context van de preventieve leerbegeleiding krijgen de geactualiseerde VOET Ieren Ieren de nodige aandacht.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i>	De vakgroep heeft de werkpunten systematisch aangepakt. Interne professionalisering en externe nascholingen, onder meer over procesevaluatie en de plaats van de component taalbeschouwing in het onderwijs Nederlands, hebben bijgedragen tot de bijsturing en de kwaliteitsverhoging van het onderwijs- en leerproces.

3.3 Wiskunde in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2009/7841/003)

Voldoet

De tekorten in de leerplanrealisatie werden in voldoende mate weggewerkt. Het onderwijsaanbod is voldoende gericht op het leerplan en de evaluatie is in voldoende mate afgestemd op de leerplandoelen.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

In de eerste graad A worden alle leerplandoelen met voldoende diepgang gerealiseerd. Alle leerplandoelen komen evenwichtig aan bod. Tijdens de doorlichting in 2011 werd vastgesteld dat de leerplandoelen in verband met ruimtemeetkunde niet of weinig aan bod kwamen. De vakgroep besteedt op dit ogenblik meer dan voldoende tijd aan dit onderwerp, zowel in het eerste als in het tweede jaar van de graad. De leerplandoelen worden voldoende diepgaand behandeld.

Bij de planning houdt de vakgroep rekening met de aanbevelingen van het leerplan. Zowel bij het aanbod als bij de evaluatie hanteert de vakgroep een correcte verhouding basis- versus verdiepingsleerstof.

In de derde graad werden de lacunes in het aanbod, zoals vastgesteld tijdens de doorlichting van 2011, eveneens in voldoende mate weggewerkt. Alle klassen van de pool wiskunde werken doelgericht aan de eindtermen rond onderzoekscompetentie. De onderzoeksopdracht wordt concentrisch aangeboden. In het vijfde jaar voeren de leerlingen een nog sterk gestuurde opdracht uit waar de verschillende stappen van wiskundig onderzoek worden doorlopen. Voornamelijk het stellen van een relevante onderzoeksvraag en de oriënterende fase worden ingeoefend. In het zesde jaar wordt dan een meer open probleem behandeld, waarbij de leerlingen zelfsturend werken. De vakgroep tracht op deze wijze een leerlijn te ontwikkelen. In beide jaren wordt daarvoor de nodige tijd in de les voorzien. Dit is zeker het geval in het zesde jaar. Uit de agenda's van het vijfde jaar blijkt dat de voorziene lestijd (5 lessen) voor bepaalde klassen niet steeds even efficiënt wordt gebruikt.

De moeilijkheidsgraad van de opdracht in het zesde jaar is hoog. De hoge moeilijkheidsgraad maakt dat er (soms te) veel tijd gaat naar de literatuurstudie en (soms te) weinig naar het stimuleren van een onderzoekende houding.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

In de eerste graad vermeldt de vakgroep bij elke examenvraag het gemeten leerplandoel. Op deze wijze bewaken de leraren de verhouding basis versus verdieping. Soms zit er nog wat ruis op de interpretatie van het verwerkingsniveau evenals op de validiteit waarmee dit verwerkingsniveau wordt gemeten.

In de derde graad zijn de evaluatiecriteria voor de onderzoekscompetentie niet eenduidig bepaald. Voornamelijk in het vijfde jaar bestaat er nog onduidelijkheid omtrent het te hanteren referentiekader. De vakgroep is duidelijk nog zoekende om de evaluatie vorm te geven. In het zesde jaar worden door alle leraren dezelfde criteria gebruikt. Bovendien zijn deze meer gelinkt aan het OVUR-schema en daardoor meer doeltreffend.

De examens zijn verzorgd opgesteld en de puntenverdeling wordt vermeld. Rekenvaardigheid primeert nog steeds bij het opstellen van de examens en toetsen. Voornamelijk in de derde graad is de evenwichtige afstemming van de toetsing op de diverse vaardigheden soms zoek. In de eerste graad worden wel de meeste vaardigheden getoetst.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Johanna COEMAN de inspecteur-verslaggever	Daniël CARON de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	